

DKK-001-015407

Seat No. _____

M. A. (Sem. IV) (CBCS) Examination

May / June - 2015

Sociology : Paper - 404

(Sociology of Dis. Mgt. & Planning)

Faculty Code : 001

Subject Code : 015407

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

- સુચના :** (1) બધા પ્રશ્નોના જવાબ લખો.
(2) જમણીબાજુના આંકડા ગુણ દર્શાવે છે.
- 1** નીચેનામાંથી કોઈ એક પ્રશ્નનો જવાબ આપો(1000 શબ્દોમાં) **14**
(1) આપત્તિનો અર્થ સમજાવી. આપત્તિના પ્રકારોની ચર્ચા કરો.
(2) ભૂકંપ એટલે શું? ભૂકંપ માપન અને તેની અસરો જણાવો.
(3) દુષ્કાળ એટલે શું? ભારતમાં દુષ્કાળની ઐતિહાસિક ભૂમિકા વર્ણવો.
- 2** (અ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ 500 શબ્દોમાં લખો. (કોઈ પણ એક) **10**
(1) વાવાઝોડાની આગાહીની વ્યવસ્થા
(2) કચ્છ ભૂકંપ
(3) આપત્તિ સંશોધન અને સમાજશાસ્ત્રીય પરિપ્રેક્ષ્ય.
(બ) કોઈપણ એક લખો : **10**
(1) આપત્તિ નિવારણના પગલા
(2) ભૂકંપના પ્રકારો
(3) આપત્તિ વ્યવસ્થાપનનું ચક્ર
- 3** (અ) કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ લખો. **10**
(1) રિકટર સ્કેલ
(2) પૂરના કારણો
(3) આપત્તિ વ્યવસ્થાપનનું માળખું
(4) સુનામીની અસરો.
(બ) કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ લખો. **10**
(1) વાવાઝોડા પહેલા અને પછીના પગલા
(2) દુષ્કાળની બહેનો પરની અસરો
(3) આપત્તિ અને વિકાસ વચ્ચેનો સહસંબંધ
(4) રેડકોસ સોસાયટીની આચારસંહિતા.

- 4 એક બે વાક્યમાં જવાબ લખો. 06
- (1) આપત્તિ નિવારણ એટલે શું?
 - (2) અભિકેન્દ્ર એટલે શું?
 - (3) હયોગો ફેમવર્ક ફોર એક્શન 2005-15 શું છે ?
 - (4) ઔદ્યોગીક અકસ્માતની અસરો.
 - (5) આપત્તિના લક્ષણો.
 - (6) પૂરના પ્રકારો.
- 5 MCQ 10
- (1) નેશનલ ડિઝાસ્ટર મેનેજમેન્ટ ઓથોરીટીના પ્રમુખ કોણ છે ?

(A) રાષ્ટ્રપતિ	(B) વડાપ્રધાન
(C) મુખ્યપ્રધાન	(D) સંરક્ષણપ્રધાન
 - (2) 'આપત્તિ' શબ્દની ઉત્પત્તિ સદીમાં થઈ.

(A) 17	(B) 16
(C) 18	(D) 15
 - (3) સિસ્મીક તરંગોના પ્રકાર કેટલા?

(A) 3	(B) 4
(C) 2	(D) 5
 - (4) ગુજરાત ભૂકંપ ઝોન માં આવે છે.

(A) 5	(B) 4
(C) 3	(D) 2
 - (5) National Disaster Act in

(A) 2000	(B) 2003
(C) 2005	(D) 2004
 - (6) એન.ડી.એમ.એ. નું પુરું નામ.

(A) National Development Management Act
(B) National Disaster Management Authority
(C) National Development Movement Act
(D) એકપણ નહીં
 - (7) આપત્તિના પ્રકારો કેટલા ?

(A) બે	(B) ત્રણ
(C) ચાર	(D) પાંચ
 - (8) ગુજરાતમાં આપત્તિ વ્યવસ્થાપન માટે સંસ્થા કાર્યરત છે.

(A) GSDMA	(B) UNDP
(C) GSIMP	(D) GSPMP
 - (9) સુનામી વર્ષમાં થઈ હતી.

(A) 2001	(B) 2000
(C) 2003	(D) 2004
 - (10) વાવાઝોડાના જીવનચક્રના તબક્કા

(A) 7	(B) 4
(C) 6	(D) 3

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) Give answer all questions.
(2) Right side numbers indicate the marks.

- 1** Write any one answer (1000 words) **14**
- (1) Explain the meaning of Disaster. Discuss the types of disaster.
 - (2) What is earthquake ? Explain earth scale and its impact.
 - (3) What is drought ? Describe historical background of drought in India.
- 2** (a) Write answer in 500 words (any one) **10**
- (1) Cyclone watch system
 - (2) Kutch Earthquake
 - (3) Disaster Research and Sociological Perspective.
- (b) Any one : **10**
- (1) Disaster prevention
 - (2) Types of earth quake
 - (3) Cycle of disaster management.
- 3** (a) Answer any two : **10**
- (1) Ricker Scale
 - (2) Causes of flood
 - (3) Structure of National Disaster Management
 - (4) Impact of Sunami
- (b) Answer any two : **10**
- (1) Steps before and after cyclone.
 - (2) Impact of drought on women
 - (3) Co-relation of Disaster and development
 - (4) Rules of Red Cross Society
- 4** Write answers in one or two lines. **6**
- (1) What is disaster prevention ?
 - (2) What is A P Centre ?
 - (3) What is Hyogo framework for Action ?
 - (4) Impact of Industrial Accident.
 - (5) Characteristics of Disaster.
 - (6) Types of flood.

- (1) Who is the Chairman of National Disaster Management Authority ?
(A) President (B) Prime Minister
(C) Chief Minister (D) Defence Minister
- (2) The word 'Disaster' is introduced in _____ decade.
(A) 17th (B) 16th
(C) 18th (D) 15th
- (3) How many types of seismic waves ?
(A) 3 (B) 4
(C) 2 (D) 5
- (4) Gujarat includes earthquake zones in _____.
(A) 5 (B) 4
(C) 3 (D) 2
- (5) National Disaster Act in _____.
(A) 2000 (B) 2003
(C) 2005 (D) 2004
- (6) Full name of N.D.M.A.
(A) National Development Management Act
(B) National Disaster Management Authority
(C) National Development Movement Act
(D) None of above
- (7) How many types of Disaster ?
(A) 2 (B) 3
(C) 4 (D) 5
- (8) _____ is the institution working for Disaster Management in Gujarat.
(A) GSDMA (B) UNDP
(C) GSIMP (D) GSPMP
- (9) Tsunami in _____ year
(A) 2001 (B) 2000
(C) 2003 (D) 2004
- (10) _____ stages of life cycle of cyclone.
(A) 7 (B) 4
(C) 6 (D) 3